

Győri Ítéltábla
Pf.V.20.408/2012/6. szám

A Győri Ítéltábla dr. Bercsényi Erika ügyvéd által képviselt **I. r. és II. r. felpereseknek** jogtanácsos által képviselt **I. r. és II. r. alperesek** ellen személyiségi jog megsértése megállapítása iránti perében a Tatabányai Törvényszék 2012. február 22. napján kelt 4.P.20.402/2011/26. számú ítélete ellen az I. r. felperes részéről 27. és 32. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán megtartott tárgyalás alapján meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét az I.r. felperesnek az I.r. alperessel szemben keresetet elutasító részében helybenhagyja.

Köteles az I.r. felperes megfizetni az állam részére az illetékügyben eljáró illetékes adóhatóság felhívására és számlájára 48.000 (negyvennyolcezer) forint feljegyzett fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s :

Az elsőfokú bíróság a fellebbezéssel támadott ítéletében a felperesek I. és II. r. alperes ellen személyiségi jogaik, jó hírnevük, becsületük, emberi méltóságuk és az egyenlő bánásmód követelményeinek megsértésének megállapítása, tovább a jogsértés abbahagyása, az attól való eltiltás, elégtétel adása és a jogsértéssel előállított anyagok megsemmisítése iránti kérelmét elutasította. Kötelezte a felpereseket, hogy személyenként fizessenek meg az I. r. és II. r. alperesnek 4.000,- - 4.000,- Ft-ot.

Határozata indokolása szerint a bíróság ítélezése során a részletesen szabályozott igazságszolgáltatási feladatait látja el, ezért a bírósági ítéletben foglalt megállapítás vagy a bírósági eljárás során történt bármely cselekmény személyiségi jogsértést csak akkor valósít meg, ha az az eljárás kereteit meghaladó, azon kívül eső, szükségtelen, egyben jogsértő kitélt tartalmaz. Ezért vizsgálta, hogy a felperesek keresetével érintett két büntetőeljárás során (Keszthelyi Városi Bíróság 9.B.228/2009. és Keszthelyi Városi Bíróság 9.B.81/2010.) az eljárás kereteit meghaladó, azon kívül eső, szükségtelen, egyben jogsértő megállapítás, esemény történt-e.

A II. rendű alperessel mint a két büntető ügy kijelölt bírójával szemben előterjesztett kereset elutasítása körében kifejtette, hogy a Legfelsőbb Bíróság Civilisztikai Kollégiumának állásfoglalása szerint a bíró ítélező tevékenysége során nem a saját, hanem a bíróság nevében jár el, így az e tevékenységével összefüggő személyiségi jogi igények nem személy szerint vele szemben, hanem a jogi személy bírósággal szemben érvényesíthetőek. A bíró személyével szemben az ítélező tevékenységével összefüggő sérelmek miatt a Ptk. 84.§ alapján előterjesztett igényeket ítélettel érdemben kell elutasítani. Mivel a II. rendű alperes a bíró ítélező tevékenysége kereteit nem lépte túl, a II. rendű alperessel szembeni keresetet a

törvényszék ítéletével elutasította.

Az I. r. alperessel szemben előterjesztett kereseti kérelem körében a Ptk. 75.§ (1) bekezdésére, a 76.§-ra, a 78.§ (1)-(2) bekezdésére, a két büntetőügy ideje alatt még hatályos Alkotmányra, a Római Egyezményre és a Be-re utalással rögzítette, hogy az eljárási cselekmények során az emberi méltóságot, az érintettek személyiségi jogait tiszteletben kell tartani és biztosítani kell, hogy a magánéletre vonatkozó adatok szükségtelenül ne kerüljenek nyilvánosságra.

Alapítván az I. rendű felperes azon hivatkozása, hogy a bíróság jogellenesen járt el, amikor a valóságbizonyítást nem tette lehetővé a büntetőeljárás során, nem vizsgálta a gyermek származását, azt, hogy a született gyermek édesapja valóban a felperes-e. A II. rendű alperes a 9.B.228/2009. számú ügyben 2010. január 26-i meghallgatáskor tájékoztatta az I. r. felperest, hogy - a büntetőeljárás felfüggesztése mellett - polgári bíróság előtt van lehetőség annak érvényesítésére, hogy ki a gyermek apja. A Csjt. 35.§ (1) bekezdésében rögzített törvényi vélelem folytán annak megdöntése csak meghatározott eljárás keretében történhet meg. A Csjt., illetve a Pp. szabályai szerinti eljárások lefolytatása nélkül a felperesek egyike sem hivatkozhat eredményesen arra, hogy a gyermek édesapja az I. r. felperes, függetlenül a bíróság elé tárt bizonyítéktól. Minderről helytállóan tájékoztatta a II. r. alperes az I. rendű felperest, aki bár jogi képviselővel járt el, nem kezdeményezte a tárgyalás felfüggesztését. Az alapperben akkor járt volna el személyiségi jogot és jogszabályt sértve a bíróság, ha az I. r. felperes kérelmére a valóságbizonyítást a büntető eljárás során lefolytatta volna, a DNS vizsgálatot elrendelte volna. Miután büntetőügyben a felperes által kért valóságbizonyításnak nem lehetett helye, megállapítható, hogy a II. r. alperes a jogszabályokat megtartva járt el, e körben semmilyen személyhez fűződő jogát a felpereseknek nem sértette.

Az "'A"-show" megjegyzés körében megállapította, az egyetlen jegyzőkönyvben sem szerepel, és az I. r. felperes és ügyvédjének előadása jelentős mértékben eltért e megjegyzés elhangzásával kapcsolatban, ezért egyértelműen nem lehetett megállapítani, hogy az „'A"-show" megjegyzés elhangzott-e, ha igen milyen körülmények között. A törvényszék álláspontja szerint az „'A"-show" megjegyzés tényállításnak nem minősül, jó hírnév sértésre nem alkalmas, mert legfeljebb csak véleménynyilvánításként vehető figyelembe. Véleménynyilvánításként, értékítéletként azonban sem indokolatlanul sértőnek, sem bántónak nem tekinthető, figyelemmel arra is, hogy a felperes által állított élethelyzet egy időszakban jelentős számban került bemutatásra az "A"-show keretében.

Az I. r. felperes egészségügyi állapotára vonatkozó szakvéleményi részlet "B" részére történt bírósági kiadása kapcsán kifejtette, hogy az a Be. 70/B.§ (6) bekezdés, a 60.§ (1) bekezdése alapján valóban sérthetne személyiségi jogot, azonban becsatolt két oldalas szakértői vélemény nem alkalmas a felperes személyiségi jogának megsértésére, mert ebben a felperes neve, vagy a felperes azonosítására alkalmas adat nem szerepelt. Ezért e cselekmény személyiségi jogsértés megállapítására nem alkalmas.

A felperesek a bizonyítási kötelezettségük ellenére nem igazolták, hogy a büntetőeljárások során a bíróság a felperesek iskolai végzettségét „sértegetési szándékkal feszegette”, megalázó célzattal többször kérdezte volna. Az I. r. felperes az iskolai végzettségeit maga

adta elő több ízben, a jegyzőkönyvek egyikében sem szerepel, hogy a bíróság a II. rendű felperes iskolai végzettségét kérdezte volna.

A Be. szabályainak megfelelően járt el II. r. alperes, amikor figyelmeztette az I. r. felperest, hogy elmeszakértői vizsgálatát rendeli el, ha korábbi nyilatkozataival ellentétesen úgy nyilatkozik, hogy nem értette meg az ellene felhozott vádat. A Be. 244.§ (1) bekezdése szerinti felperesi figyelmeztetés jogszerűen került a jegyzőkönyvben rögzítésre, nem haladta meg a büntető eljárás kereteit, ezért személyiségi jogsértés megállapítására nem alkalmas.

Alaptalanul sérelmezte felperes a 9.B.81/2011. számú ügyben, hogy **"B"** nem őt, hanem 9 éves gyermekét, kívánta feljelenteni, ezért nem értette, hogy a magánvád mire vonatkozik. Az I. r. felperes édesapjának, **"Város"1...** címét jelölte meg mint elérhetőséget jelen peres eljárásban is. Előadása szerint azonban a címen ő nem tartózkodik, viszont erre a címre van bejelentve gyermeke, akit állítása szerint **"B"** feljelentett. A bírósági meghallgatáson, tárgyaláson azonban egyértelmű volt, hogy **"B"** az I. r. felperessel szemben kívánt feljelentést tenni, a feljelentett személy azonosítása megtörtént, a bírósági ítélet már „ifj.” megnevezést nem is tartalmazta.

Az egységes a bírósági gyakorlat szerint, ha a valótlan ténynek nincs sértő tartalma, személyiségi jogsértés nem állapítható meg. Ezért a családi állapot téves feltüntetése - bár a jegyzőkönyv kijavítását igényelte volna - önmagában nem sértő.

A büntetőiratok alapján alaptalan a felperesek azon hivatkozása, hogy a büntető bíróság részükre kérdészi, illetve teljes körű védekezési lehetőséget nem biztosított. Utalt arra a törvényszék, hogy nem a polgári ügyben eljáró bíróság, hanem a büntetőügyben eljáró másodfokú bíróság jogosult annak minősítésére, hogy a büntetőeljárás szabályokat megtartotta-e II. r. alperes. A másodfokú határozatok lényeges eljárási szabálysértést nem állapítottak meg, a Be. 295.§-ában írtak szerint volt lehetősége a bírónak a kérdés jogát megvonni. Az I. rendű felperes több oldalon tette meg nyilatkozatát, továbbá több oldalas beadványokat rendszeresen el is juttatott a bírósághoz.

A tárgyalás rendjének biztosítása a bíró feladata, a bíró megítélése szerint a teremőr behívása indokolt volt, ezt I. r. felperes **"B"-né** vel szemben tanúsított magatartása tette indokoltá. A bírói megítélés jogosságát az I. r. felperes nem vonhatja kétségbe. Az I. r. felperes nem igazolta, de még csak nem is valószínűsítette, hogy ez a bírói intézkedés indokolatlan és személyiségi jogot sértő volt.

A Be. 24.§ (1) és (3) bekezdése alapján nem volt akadálya annak, hogy a II. r. alperes az ügyben ítéletet hozzon. Az I. r. felperes vele szembeni elfogultságra hivatkozása, illetve jelen per megindításának jelzése nem teszi kizárttá a bírót.

A felperesek csak állították, de nem bizonyították, hogy lekezelő, lenéző, emberi méltóságot sértő lett volna a II. r. alperes viselkedése. Ilyen a jegyzőkönyvek, a becsatolt iratok alapján nem állapítható meg, de még csak nem is valószínűsíthető. A tárgyalást a bíró vezeti, a Be-ben írtak szerint joga van kérdést feltenni a magánvádlotthoz, illetve a tanúhoz is,

A büntetőbíróság az ítélete indokolásában kifejtette, hogy "C" tanú meghallgatását milyen okból utasította el (az idézésnek egészségi állapota miatt nem tudott eleget tenni, de a meghallgatása szükségtelen volt, mert a magánvád szerinti eseményen nem volt jelen).

A felperesek azon egyező előadására figyelemmel, hogy az eljáró bíró a többiekkel szemben is hasonló magatartást tanúsított (mind "B" -vel mind a többi tanúval a bíró eljárása hasonló volt), értelmezhetetlen a nem egyenlő bánásmódra való hivatkozásuk. Ezzel nem igazolták a személyiségi jogaik megsértését.

A büntetőbíróság a Be. előírásainak megfelelően állva hallgatta meg az I. r. felperest, amelyet a jogi képviselővel eljáró I. r. felperes a jegyzőkönyvekből kitűnően nem sérelmezett.

Összességében a lefolytatott bizonyítási eljárás adatai alapján azt állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy az I. és II. r. alperesek a felperesek személyiségi jogát nem sértették meg, az eljáró bíró a Be-ben biztosított jogait gyakorolta, illetve a Be-ben előírt feladatait teljesítette. Az emberi méltóságot, a felperesek személyiségi jogait az eljárási cselekmények végzésekor a bíróság tiszteletben tartotta, biztosította a büntető eljárásnak megfelelően. A bíróság betartotta a Be. eljárási szabályait, így személyhez fűződő jog megsértésére a felperesek nem hivatkozhatnak. A BH2008.12. számú eseti döntésre utalással megjegyezte, hogy egy esetleges eljárási szabálysértésnek is csak abban az esetben lenne jelentősége, ha a bíróság a fél (I., vagy II. r. felperes) személyiségének lényegét alkotó tulajdonsága miatt követte volna el azokat.

Az elsőfokú ítélet ellen az I. r. felperes fellebbezést terjesztett elő, amelyben annak megváltoztatásával a keresetének történő helyt adást kért. Változatlanul fenntartotta az elsőfokú eljárásban tett előadását.

Ezen túlmenően azzal érvelt, hogy a törvényszék a részletes indokolási kötelezettségének nem tett eleget, mert abból nem tűnik, hogy a perben csatolt bizonyítékok milyen értékelése, mérlegelése vezetett a tények ítéleti rögzítéséhez. Hivatkozása szerint mivel a sértegetést csak természetes személy valósíthatja meg, ezért a II. r. alperest nem tévesen, hanem jogszerűen vonták perbe. Sérelmezte, hogy az elsőfokú ítéletben elírásra került a perben meghallgatott tanú neve, "D" helyett "E" szerepel. Az ügyvéd vallomása alapján egyértelműen megállapítható, hogy a „A-show” megjegyzés elhangzott a büntetőeljárásban. Tévesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy e megjegyzés nem sértő. A kiadott szakvéleménnyel kapcsolatban kiemelte, hogy abból a felperes azonosítható volt, mert a per ellene folyt. Bizonyította az iskolai végzettségére történt sértegetési szándékot. Indokolatlan volt a teremőr behívása, amelyet a hangfelvételeket és a kamarát figyelő objektumőr kijelentése is bizonyított. Annak előrebocsátása mellett, hogy a viselkedés bizonyítása nehézségekbe ütközik, arra hivatkozott, hogy csatolt olyan felvételeket, amelyek minimálisan valószínűsítik a II. r. alperes lekezelő viselkedését. Megjegyezte, hogy a II. r. alperes részlehajlása "B" felé mindenki számára egyértelmű volt.

Az elsőfokú ítélet hiányosságait megjelölve utalt arra, hogy a törvényszék érdemben nem foglalkozott az ügy kivizsgálásával, az írott anyag alapján megelégedett a kereset érdemi vizsgálat nélküli elutasításával. Nem tért ki arra, hogy **"B"-né** hamis vád, hamis tanúzás miatti elítélése esetében a II. r. alperessel összefüggésben megállapítható-e a bűnsegédi, bűnpártolói magatartási forma vagy sem. Az elsőfokú ítélet érdemben nem foglalkozott az alperes munkáltató felelősségével.

Az alperesek a fellebbezési ellenkérelemben az I. r. alperessel szembeni keresetet elutasító rendelkezés helybenhagyását, míg a II. r. alperessel szemben az időközben történt jogszabály változásra figyelemmel a Pp. 130.§ (1) bekezdés g) pontjára utalással a Pp. 157.§ a) pontja alapján a per megszüntetését kérték. Alaptalan az I. r. felperes azon érvelése, hogy az elsőfokú bíróság érdemben nem foglalkozott az ügy kivizsgálásával. A törvényszék a tényállást a perbeli bizonyítékok Pp. 206.§-a szerinti mérlegelésével helyesen állapította meg. Az I. r. felperes az elsőfokú ítélet egyes megállapításait vitatja, azonban az általa előadottak eltérő tényállás megállapítására alappal nem szolgálhatnak. **"D"** tanú neve nyilvánvaló elírás folytán került tévesen feltüntetésre, ennek azonban az ügy érdemére kiható jelentősége nincs.

Alaptalanul hiányolta az I. r. felperes az arra vonatkozó ítéleti megállapítást, hogy a II. r. alperessel összefüggésben megállapítható-e a bűnsegédi vagy bűnpártolói magatartási forma vagy sem. Az I. r. felperes személyiségi jogsértés miatt terjesztett elő keresetet, és a törvényszék ezt bírálta el. Az ítéleti döntés nem terjeszkedhet túl a kereseti kérelmem, továbbá az I. r. felperes által hiányolt megállapítást a bíróság csak büntető ügyben tehet. A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény 119.§-ára utalással kifejtette, hogy a bíróság elnökének az ítélezés érdemének vizsgálata körében nincsenek feladatai.

A fellebbezés nem megalapozott.

Az elsőfokú ítélet meghozatalakor hatályos Pp.szabályok és ítélezési gyakorlat alapján helyesen járt el az elsőfokú bíróság amikor a II.r. alperessel szembeni keresetet ítélettel érdemben utasította el.

Ugyanakkor osztva az alperesek ellenkérelmi érvelését a Pf.V.20.408/2012/6/I. számú végzésében az időközben bekövetkezett jogszabályváltozás miatt - a Pp módosításáról rendelkező 2013. évi LXIX. tv. 2.§-a folytán módosított - a Pp. 130.§ (1) bekezdés g) pontjára és a Pp. 157.§ a) pontjára figyelemmel a Pp. 251.§ (1) bekezdése alapján a II. r. alperessel szemben előterjesztett kereset tárgyában a végzés indokolásában írtak alapján a pert megszüntetette, és a Tatabányai Törvényszék 4.P.20.402/2011/26. számú ítéletét a II. r. alperesre vonatkozó részében hatályon kívül helyezte.

Ezért az ítélőtábla az elsőfokú ítéletet - a Pp.253.§./3/ bekezdése szerinti korlátok között - érdemben kizárólag az I. r. felperesnek az I. r. alperessel szemben előterjesztett kereseti kérelmét elutasító rendelkezése tekintetében bírálta felül. E körben megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a szükséges és egyben elégséges körben lefolytatta, a

bizonyítékokat okszerűen, a Pp. 206.§ (1) bekezdésének megfelelő módon értékelve a tényállást helyesen állapította meg és az abból levont jogi következtetése is érdemben helytálló.

Osztotta az ítéletábra a törvényszék azon érvelését, hogy a lefolytatott bizonyítási eljárás adatai alapján nem lehetett megállapítani, hogy az I. r. alperes az igazságszolgáltatási feladatának, ítélkező tevékenységének ellátása során a személyhez fűződő jogok megsértésére alkalmas, a büntetőeljárás kereteit meghaladó, azon kívül eső jogsértő megállapítás, cselekmény történt. Az elsőfokú bíróság a büntető eljárások lefolytatása során az I. r. felperes emberi méltóságát, személyhez fűződő jogait tiszteletben tartotta.

Az I. r. felperes fellebbezési hivatkozására figyelemmel az ítéletábra az alábbiakat emeli ki. A rendelkezésre álló adatok alapján osztotta az ítéletábra azt a fellebbezési érvelést, hogy az elsőfokú ítélet 10. oldalának utolsó bekezdésében a felperes meghatalmazott védőjének neve ("**D**") - nyilvánvaló tévedésből - elírásra került. Ez a tévedés azonban az ügy érdemére kihatással nincs, így nem alkalmas az érdemben helyes elsőfokú határozat megváltoztatására. Helyesen állapította meg a büntetőeljárás adatai alapján - figyelemmel arra, hogy az annak során felvett jegyzőkönyvek közokiratok és annak kijavítását a jogi képviselővel eljáró I. r. felperes nem kérte -, hogy a „**A**”-show” kijelentés a II. r. alperes részéről nem hangzott el. Ezen felül helyesen rögzítette, hogy egy ilyen megjegyzés olyan véleménynyilvánításnak minősül, amely nem indokolatlanul sértő vagy bántó, ezért az I. r. felperes személyhez fűződő jogainak megsértésére nem alkalmas.

Helytállóan megindokolta az elsőfokú bíróság, hogy az I. r. felperes által becsatolt szakértői vélemény két oldalának "**B**" részére történt kiadása az I. r. felperes személyiségi jogainak megsértésére milyen okból nem volt alkalmas. Az e körben tett elsőfokú megállapításokat az ítéletábra maradéktalanul osztotta.

Ugyancsak alaptalanul sérelmezte az I. r. felperes azt az elsőfokú érvelést, hogy bizonyítatlanság hiányában nem volt megállapítható, hogy a II. r. alperes a felperesek iskolai végzettségét sértegetési szándékkal fenyegette. Az I. r. felperes ide vonatkozó fellebbezési érvelése „a felperesi oldal nem fogadja el a hivatkozott bírói nyilatkozatot” önmagában nem elégséges az érdemben helyes elsőfokú álláspont megváltoztatására.

Helyes az az elsőfokú okfejtés, amely szerint a tárgyalás rendjének megőrzése és fenntartása a Be. értelmében az eljáró bíró feladata, ezért annak jogosságát az I. r. felperes nem vonhatja kétségbe, különösképpen akkor nem, ha valószínűsíteni sem tudta, hogy ez az intézkedés indokolatlan lett volna.

Osztotta az ítéletábra az I. r. alperes fellebbezési ellenkérelmében foglaltakat, amely szerint a törvényszék erre irányuló kereseti kérelem és hatáskör hiányában jogszerűen nem folytatott le bizonyítást és alappal nem tett megállapítást a körben, hogy a II. r. alperessel „összefüggésben megállapítható-e a bűnsegédi vagy bűnpártolói magatartási forma vagy sem”. Helyesen hivatkozott az I. r. alperes arra is, hogy „a munkáltató felelősségének” vizsgálata kereseti kérelem hiányában nem képezte a per részét.

A fentiekre tekintettel az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét az I. r. felperesnek az I. r. alperessel szemben keresetet elutasító részében a 253.§ (3) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az I. r. felperesnek az alperesekkel szemben előterjesztett kereseti kérelme valóságos alanyi keresethalmazatot alkotott. Ezért az ítélőtábla a peresztes I. r. felperest - függetlenül attól, hogy a II. r. alperessel szemben előterjesztett kereseti kérelem tárgyában hozott pert megszüntető végzésében az I. r. felperest fellebbezési eljárási illeték megfizetésére kötelezte - az I. r. alperessel szembeni döntés felülbírálata miatt le nem rótt fellebbezési eljárási illeték megfizetésére a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13.§ (2) bekezdése alapján kötelezte.

Győr, 2013. évi november hó 7. napján

Dr. Ábrahám Éva sk. a
tanács elnöke

Dr. Vass Mária sk. előadó
bíró

Dr. Sarmon Hedvig sk.
bíró